

No 178.

Af herr **David Bergström**, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående minderårigas och kvinnors användande till arbete i industriellt yrke.

I det förslag till förordning angående minderårigas och kvinnors användande till arbete i industriellt yrke, som i Kongl. Maj:ts proposition n:o 57 blifvit Riksdagen förelagdt, heter det, i § 11, att läkarebesigtning skall vid arbetsställe, der minderåriga sysselsättas, företagas å derstädes anställda minderåriga till utrönande, huruvida arbetet är för den minderåriges helsa menligt, en gång hvarje kalenderår, äfvensom eljest, då i följd af sådan anmälan, som i 10 § sägs, eller af annan anledning Konungens befallningshafvande så aktar nödigt.

Det fall, hvarom § 10 talar, är, att yrkesinspektör och i fråga om gruvsdrift, som är att hänföra till bergsbruk, bergmästare finner minderårigas sysselsättande i visst arbete vara synnerligen ansträngande eller för deras helsa vådligt samt i följd deraf förbud mot deras användande i dylikt arbete eller särskilda föreskrifter angående villkoren för deras sysselsättande dermed af omständigheterna påkallade; yrkesinspektören, respektive bergmästaren, åligger då att derom göra framställning hos Konungens befallningshafvande, hvilken det tillkommer att i anledning af sålunda gjord anmälan besluta.

Det är sålunda äfven i detta fall hos Konungens befallningshafvande, som pröfnings- och beslutanderätten med afseende å frågan,

huruvida läkarebesigtning skall vid ett visst arbetsställe förrättas eller icke, ytterst skulle blifva förlagd. En dylik bestämmelse torde emellertid kunna leda till åtskilliga praktiska olägenheter. Vid de tillfällen, då yrkesinspektör eller bergmästare finner skäl att vid ett arbetsställe påkalla en så utomordentlig åtgärd som en extra läkarebesigtning, utöfver den årligen återkommande, är det säkerligen af största vigt att denna besigtning eger rum oförtöfvadt och sålunda utan att fördröjas af den mer eller mindre tidsödande skriftvexling, som med en framställning hos Konungens befallningshafvande och dess beslutande i saken alltid varder förenad. Det förefaller därför mest ändamålsenligt att i detta fall — med bibehållande äfven då hos Konungens befallningshafvande af beslutanderätten i öfrigt — hos yrkesinspektören, respektive bergmästaren, förlägga åtminstone en fakultativ bestämmanderätt med afseende å läkarebesigtningens anställande.

De tillfällen, då dessa embetsmän komma att påfordra en dylik extraordinär besigtning, torde i hvarje händelse blifva ganska sällsynta, och intet skäl finnes att frukta något missbruk af det förtroende, som i detta afseende blefve dem visadt. Lika väl som författningsförslaget förtroendefullt lagt i deras händer att vid ett arbetsställe, der natur- eller olyckshändelse afbrutit arbetets regelbundna gång, för en månads tid meddela eftergift i författningens bestämmelser rörande arbetstidens längd, lika väl bör ju lagstiftningen kunna med fullt förtroende till dem öfverlåta den bestämmanderätt, hvarom ofvan talats.

På grund af hvad jag nu i korthet anfört, tillåter jag mig hemställa,

att Riksdagen ville besluta att åt de i författningsförslaget under § 11 förefintliga bestämmelser gifva följande ändrade lydelse:

§ 11.

En gång hvarje kalenderår, äfvensom i samband med sådan anmälan, som i 10 § sägs, så ock eljest när Konungens befallningshafvande så aktar nödigt, skall vid arbetsställe der minderåriga arbetare sysselsättas, företagas läkarebesigtning å derstädes anställda minderåriga till utrönande huru-

vida arbetet är för den minderåriges helsa menligt.

Öfver verkställd besigtning skall vederbörande läkare uti den i 12 § omförmälda registerbok göra anteckning, angifvande huruvida minderårig må i arbetet fortfarande sysselsättas; och må yrkesidkare icke i strid mot innehållet i sålunda gjord anteckning i arbetet använda minderårig, intill dess annorlunda kan varda af Konungens befallningshafvande förordnad; egande yrkesidkare påkalla Konungens befallningshafvandes pröfning af anteckningens befogenhet.

Besigtning, hvarom nu förmäles, förrättas af legitimerad läkare, som dertill förordnas af Konungens befallningshafvande, dock yrkesinspektör och bergmästare obetaget att, i samband med sådan anmälan, som i 10 § sägs, omedelbart anmoda legitimerad läkare att förrätta besigtning. Har yrkesidkare för arbetarne anställt särskild läkare, bör åt denne genom underrättelse af besigtningssläkaren beredas tillfälle att, om han så önskar, vid besigtningen vara närvarande.

För besigtningen, hvaröfver rapport skall af besigtningssläkaren afgifvas till Konungens befallningshafvande, eger besigtningförrättaren af yrkesidkaren åtnjuta ersättning enligt taxa, som af medicinalstyrelsen fastställles.

Skulle denna formulering befinnas otillfredsställande eller påkalla jemkningar jemväl i andra paragrafer, torde lagutskottet — till det ofvan angifna syftets vinnande — lemna sitt biträde med afseende å den slutliga redaktionen af lagtexten.

Stockholm den 20 april 1900.

David Bergström.